

Městský úřad Chrudim
Resselovo náměstí 77
537 16 Chrudim

Číslo dokumentu: SM036	Vydání č.: 2	
	Účinnost od: 16. 8. 2023	

Název:	Ochrana oznamovatelů
--------	-----------------------------

Předmět dokumentu:	Směrnice upravuje vnitřní oznamovací systém pro přijímání, vyřizování a evidenci oznámení o protiprávním jednání dle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, v platném znění.
--------------------	---

Zpracoval/a:		Dne:	8. 8. 2023	Podpis:	
Jméno :					
Funkce:					
Přezkoumal/a:		Dne:	14. 8. 2023	Podpis:	
Jméno :					
Funkce:					
Schválil/a:		Dne:	15. 8. 2023	Podpis:	
Jméno :					
Funkce:			15. 8. 2023		

Rozdělovník:	Starosta, místostarostové, všichni zaměstnanci MěÚ a Městské policie Chrudim
--------------	--

OBSAH:

Čl. 1 Preambule	3
Čl. 2 Obecná ustanovení	3
Čl. 3 Základní pojmy	4
Čl. 4 Působnost Zákona... ..	6
Čl. 5 Podání a přijímání oznámení	7
Čl. 6 Příslušná osoba	8
Čl. 7 Vedení a uchovávání záznamů o oznámeních	9
Čl. 8 Podmínky ochrany oznamovatelů	10
Čl. 9 Závěrečná ustanovení	11

Čl. 1 **Preambule**

Tato směrnice stanovuje pravidla pro ochranu oznamovatelů v rámci města Chrudim, které je povinným subjektem k zajištění vnitřního oznamovacího systému podle požadavků zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, v platném znění (dále jen „zákon“) a přiměřeně se řídí ustanoveními Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Evropské unie.

Tato směrnice také upravuje postup při přijímání, vyřizování a evidenci oznámení o protiprávním jednání dle výše uvedeného zákona.

Čl. 2 **Obecná ustanovení**

- 1) Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovišti nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací. Z hlediska osobní působnosti zákona není důležité, zda oznamovatel výše zmíněnou práci v okamžiku podání oznámení stále vykonává, či ji vykonával v minulosti, nebo se o danou práci pouze ucházel a v rámci tohoto procesu se o protiprávním jednání dozvěděl.
- 2) Zákon stanoví společné minimální povinnosti pro ochranu osob, které oznamují možné protiprávní jednání, které
 - a) má znaky trestného činu,
 - b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tis. Kč,
 - c) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
 - d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:
 1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 2. daně z příjmů právnických osob,
 3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 4. ochrany spotřebitele,
 5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 7. ochrany životního prostředí,

8. bezpečnosti potravin a krmiv, zdraví a ochrany zvířat a jejich zdraví,
9. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
13. ochrany finančních zájmů Evropské unie nebo,
14. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Čl. 3

Základní pojmy

Pro účely této směrnice se rozumí:

Porušením – jednání nebo opomenutí, které je protiprávní a týká se porušování právních předpisů nebo předpisů Evropské unie stanovených v čl. 2 odst. 2 této směrnice.

Informací o porušení – informace, včetně důvodných podezření, o skutečných či možných porušeních, k nimž došlo nebo velmi pravděpodobně dojde v organizaci, ve které oznamující osoba pracuje nebo pracovala, či v jiné organizaci, s níž oznamující osoba je nebo byla v kontaktu na základě své pracovní činnosti, a o pokusech o utajení takových porušení.

Oznámením (oznamováním) – ústní či písemné poskytnutí informací o porušení.

Interním oznámením – ústní či písemné poskytnutí informací o porušení v rámci povinného subjektu ve veřejném nebo soukromém sektoru.

Zveřejněním – zpřístupnění informací o porušení veřejnosti.

Oznamovatelem – fyzická osoba, která oznámí či zveřejní informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací.

Prostředníkem – fyzická osoba, která pomáhá oznamující osobě při oznamování v pracovním kontextu a jejíž pomoc by měla být důvěrná.

Pracovním kontextem – stávající či minulé pracovní činnosti ve veřejném nebo soukromém sektoru, jejichž prostřednictvím osoby, bez ohledu na povahu těchto činností, získají informace o porušení a v jejichž rámci by tyto osoby mohly být postiženy odvetnými opatřeními, pokud takové informace oznámí.

Dotčenou osobou – fyzická nebo právnická osoba, která je v oznámení či zveřejnění uvedena jako osoba, jíž se porušení přičítá nebo s níž je tato osoba spojována.

Odvetným opatřením – jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo zveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit újmu. Takovým odvetným opatřením je dle zákona o ochraně oznamovatelů:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu státní služby, zařazení mimo výkon státní služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- i) neumožnění odborného rozvoje,
- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Následným opatřením – jakékoli opatření přijaté příjemcem oznámení nebo jakýmkoli příslušným orgánem za účelem posouzení pravdivosti tvrzení uvedených v oznámení a případně k řešení oznámeného porušení, mimo jiné prostřednictvím opatření, jako je interní šetření, vyšetřování, stíhání, opatření k zpětnému získání finančních prostředků a ukončení řízení.

Právo na přiměřené zadostiučinění – právo toho, kdo byl vystaven odvetnému opatření, byla-li mu odvetným opatřením způsobena nemajetková újma, toto přiměřené zadostiučinění požadovat

Zpětnou vazbou – poskytnutí informací oznamovateli o plánovaných či přijatých opatřeních pro nápravu nebo předejití závadného stavu a o důvodech těchto následných opatření.

Povinný subjekt – město Chrudim, které je určeno přijímat oznámení, řešit je a poskytovat oznamujícím osobám zpětnou vazbu anebo který je určen k plnění povinností stanovených dle zákona, resp. této směrnice, zejména co se týká následných opatření.

Příslušnou osobou – zaměstnanec města Chrudim pověřený činnostmi v agendě ochrany oznamovatelů.

Čl. 4 Působnost zákona

- 1) Zákon se vztahuje na oznamující osoby pracující v soukromém nebo veřejném sektoru, které získaly informace o porušení v pracovním kontextu.
- 2) Souvislost s prací nebo jinou obdobnou činností dle zákona poskytuje ochranu všem kategoriím „pracovníků“, včetně osob samostatně výdělečně činných, dobrovolníků, stážistů, uchazečů o zaměstnání a dalších osob, které se pohybují v pracovním prostředí konkrétního zaměstnavatele. Pokryto tak musí být široké spektrum pracovních činností (práce nebo jiné obdobné činnosti), aby byli zahrnuti oznamovatelé, kteří jsou v různých stádiích pracovního procesu možným deliktům nejbližší. Prací nebo jinou obdobnou činností se tak rozumí:

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba,
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřeneckého fondu,
- h) dobrovolnická činnost,
- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Prací nebo jinou obdobnou činností se v souladu se Směrnicí EU rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

- 3) Zákon se vztahuje i na oznamující osoby,
 - a) které oznamují nebo zveřejňují informace o porušeních získané v rámci pracovního poměru nebo jiné obdobné činnosti, která mezitím skončila nebo má v budoucnu začít,
 - b) jejichž pracovní poměr má teprve začít, jestliže byly informace o porušení získány během přijímacího řízení či jiných předmluvních jednání.
- 4) Opatření na ochranu oznamujících osob (ochrana před odvetnými opatřeními) se vztahují i na:
 - a) osobu, která poskytla pomoc při zajišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,

- b) osobu, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- c) osobu, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
- d) osobu oznamovatelem ovládanou,
- e) právnickou osobu, v níž má oznamovatel účast, osobu ji ovládající, jí ovládaná osoba nebo osoba, která je s touto právnickou osobou ovládaná stejnou ovládající osobou,
- f) právnickou osobu, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osobu ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
- g) osobu, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
- h) svěřenecký fond, jehož je oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) zakladatelem nebo obmyšleným nebo ve vztahu k němuž jsou oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) osobou, která podstatným způsobem zvýší majetek svěřeneckého fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti.

POSTUPY PRO INTERNÍ OZNAMOVÁNÍ

Čl. 5

Podání a přijímání oznámení

Formy přijímání oznámení:

- **písemně elektronicky** na e-mail: oznamovatel@chrudim-city.cz,
- **písemně na adresu Městského úřadu Chrudim, Pardubická 67, 537 16 Chrudim** v zalepené obálce s čitelným označením adresáta: „**PŘÍSLUŠNÁ OSOBA - NEOTVÍRAT**“. Tato obálka nebude pracovníci na podatelkách otevírána,
- **ústně** prostřednictvím příslušné osoby na telefonním čísle **469 657 800** nebo osobně na adrese Městského úřadu Chrudim, Pardubická 67 po předchozí písemné nebo telefonické domluvě s příslušnou osobou, která je povinna oznámení přijmout nejdéle do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal. V případě ústního podání má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku oznámení nebo jeho přesný přepis. Příslušná osoba má povinnost poučít oznamovatele o právu odmítnout pořízení zvukové nahrávky. V případě, kdy oznamovatel odmítne pořízení zvukové nahrávky, musí příslušná osoba sepsat písemný záznam oznámení, ke kterému se přiloží vyjádření oznamovatele.

Příslušná osoba má povinnost o přijetí oznámení písemně vyrozumět do 7 dnů ode dne jeho přijetí oznamovatele, ledaže

- a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo

- b) je zřejmé, že vyrozumění o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledku posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení, a to i v případě, kdy je oznámení shledáno jako nedůvodné. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýš však dvakrát. O prodloužení lhůty i o důvodech pro její prodloužení musí být oznamovatel písemně vyrozuměn.

Čl. 6

Příslušná osoba

- 1) Základní zpracování agendy provádí určená příslušná osoba, která přijímá a zkoumá oznámení a případně navrhuje povinnému subjektu (město) opatření k předejití nebo nápravě zjištěného protiprávního stavu. Příslušný orgán ani nikdo jiný nesmí zasahovat do řádného výkonu činnosti příslušné osoby a nesmí ohrožovat ani její nestrannost.
- 2) Příslušnou osobou může být jen fyzická osoba, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná.
- 3) Přístupem do e-mailové adresy oznamovatel@chrudim-city.cz a listinné nebo elektronické databáze oznámení je oprávněna pouze příslušná osoba, popř. její zástup. Zástup musí splňovat stejné předpoklady jako příslušná osoba a je vázán týmiž povinnostmi vyplývajícími z příslušných právních předpisů či této směrnice.
- 4) Město Chrudim odpovídá za řádné fungování vnitřního oznamovacího systému. Přijetí oznámení od oznamovatele protiprávního jednání je svěřeno příslušné osobě. Zastupitelnost je zajištěna zaměstnanci zařazenými do Odboru kanceláře tajemníka, oddělení právního.
- 5) Příslušná osoba je vázána mlčenlivostí vůči příslušnému orgánu ve smyslu § 11 odst. 1 zákona.
- 6) Řádné fungování systému jako takového není odpovědností příslušné osoby, nýbrž příslušných orgánů. Neplnění povinností příslušné osoby (zejména vyzrazení totožnosti oznamovatele nebo informací obsažených v oznámení) bude postihováno dle zákona nebo pracovně právních předpisů.
- 7) Příslušná osoba má povinnost oznamovatele vyrozumět do 7 dnů o přijetí oznámení a do 30 dnů, nebyla-li v souladu s příslušnými ustanoveními zákona tato lhůta prodloužena, o způsobu jeho vyřízení.
- 8) Informace o totožnosti oznamovatele je možné poskytnout jen s jejich písemným souhlasem, ledaže jsou příslušná osoba nebo pověřený zaměstnanec povinni tyto informace poskytnout příslušným orgánům veřejné moci podle jiných právních předpisů.

- 9) Příslušná osoba musí provést předběžné posouzení oznámení v následující osnově:
- a) zda se jedná o oznámení podle zákona (tzn., spadá oznamované jednání pod oblasti vymezené zákonem o ochraně oznamovatelů),
 - b) zda je dodržen tzv. pracovní kontext,
 - c) o jaký druh protiprávního jednání se jedná (přestupek x trestný čin x jiné protiprávní jednání),
 - d) zda je postačující oznamované jednání vyřešit interně (v některých případech bude oznámení nutné postoupit orgánům činným v trestním řízení, orgánům správního trestání nebo jiným věcně příslušným orgánům veřejné moci.)
- 10) Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.
- 11) Příslušná osoba informace uvedené v oznámení prošetří, čímž se rozumí postup příslušné osoby blíže vymezený vnitřními předpisy, například Organizační řád města, který ukládá např. povinnost součinnosti dalších osob (zejm. zaměstnanců) v rámci povinného subjektu, oprávnění vyžadovat písemnosti nebo jiné věci potřebné pro posouzení, oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu atd.
- 12) Příslušná osoba dále povinnému subjektu doporučí, pokud je to možné, přijetí nápravných opatření k předejití nebo nápravě závadného stavu. A to tak, aby z doporučení nebylo zřejmé, kdo je oznamovatelem a nedošlo k prozrazení ani jiných „důvěrných informací“ obsažených v oznámení.
- 13) Příslušná osoba následně musí vyrozumět oznamovatele o výsledku prošetření a o plánovaných či přijatých opatřeních 30 dnů, nedošlo-li k prodloužení lhůty zákonem stanoveným postupem, od vyrozumění o přijetí oznámení, nebo do 30 dnů, nedošlo-li k prodloužení lhůty zákonem stanoveným postupem, od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl.

Čl. 7

Vedení a uchovávání záznamů o oznámeních

- 1) Příslušná osoba musí vést evidenci údajů z oznámení, do níž bude mít přístup pouze příslušná osoba, v elektronické podobě a v rozsahu:
- a) datum přijetí oznámení,
 - b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
 - c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,

- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jejich výsledek.
- 2) Oznámení jsou uchovávána pouze po dobu, která je nezbytná a přiměřená pro účely zpracování oznámení. Skartační lhůta podle zákona i platného Spisového a skartačního řádu je V/5, položka 85.3., tedy 5 let ode dne přijetí oznámení.
- 3) Dokumentace listinná nebo uložená v digitálních nosičích je ukládána do uzamykatelné skříně v prostorách kanceláře příslušné osoby.
- 4) Jestliže je pro oznámení použita telefonní linka se záznamem hovorů nebo jiný systém hlasových zpráv se záznamem hovorů, je příslušná osoba oprávněna ústní oznámení zdokumentovat jedním z těchto způsobů:
- a) pořízením záznamu hovoru v trvalé a dohledatelné podobě, nebo
- b) pořízením přesného zápisu hovoru.
- 5) Jestliže je pro oznámení použita telefonní linka bez záznamů hovorů nebo jiný systém hlasových zpráv bez záznamů hovorů, je příslušná osoba oprávněna ústní oznámení zdokumentovat formou přesného zápisu hovoru.
- 6) Příslušná osoba nabídne oznamující osobě možnost zápis hovoru zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.
- 7) Jestliže osoba požaduje schůzku s příslušnou osobou za účelem oznámení, příslušná osoba, zajistí, aby byly o schůzce vedeny a uchovávány úplné a přesné záznamy v trvalé a dohledatelné podobě. Ustanovení odst. 2 tohoto článku tímto zůstávají nedotčena.
- 8) Příslušná osoba je oprávněna záznamy o schůzce zdokumentovat jedním z těchto způsobů:
- a) pořízením záznamu rozhovoru v trvalé a dohledatelné podobě, nebo
- b) pořízením přesného zápisu schůzky.
- Příslušná osoba nabídne oznamující osobě možnost zápis schůzky zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem. Při pořizování záznamu je příslušná osoba povinna dodržet ustanovení čl. 5 odst. 1 třetí bod, resp. § 19 zákona.

Čl. 8

Podmínky ochrany oznamovatelů

- 1) Oznamující osoby mají nárok na ochranu podle této směrnice, jestliže:
- a) měly oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (tzn. oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti této směrnice;
- a
- b) podaly oznámení interně.

- 2) Osoby, které oznámily nebo zveřejnily informace o porušení anonymně za splnění podmínek dle odst. 1 písm. a) tohoto článku, avšak byly následně identifikovány a případně i postíženy odvetnými opatřeními, mají přesto nárok na ochranu, a to od okamžiku kdy jejich totožnost vyjde najevo tomu, kdo je může odvetným opatřením vystavit. Dále mají právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li mu odvetným opatřením způsobena nemajetková újma.
- 3) Postoupit dalším orgánům veřejné správy lze oznámení pouze se souhlasem oznamovatele. To se netýká případů, kdy oznámení nespadá do věcné působnosti zákona nebo je vědomě nepravdivé, popř. se zakládá výlučně na informacích vyloučených z oznámení.
- 4) Využitím vnitřního oznamovacího systému však není oznamovatel zproštěn povinnosti oznámit podezření ze spáchání trestných činů taxativně uvedených v § 368 trestního zákoníku. Této povinnosti není zproštěna ani příslušná osoba. Podle § 8 odst. 1 trestního řádu jsou státní orgány povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

Čl. 9

Závěrečná ustanovení

- 1) Podle této směrnice a zásad v ní uvedených postupují všichni zaměstnanci města Chrudim zařazení do Městského úřadu Chrudim a Městské policie Chrudim.
- 2) Vedoucí odborů a vrchní strážník Městské policie Chrudim zajistí, aby se zaměstnanci prokazatelně seznámili se zněním této směrnice prostřednictvím ManaDesku.
- 3) Ke dni účinnosti této směrnice se ukončuje platnost původního znění směrnice „Ochrana oznamovatele“, která nabyla účinnosti dne 17. 12. 2021.
- 4) Tato směrnice nabývá účinnosti dne 16. 8. 2023.